

TOVERI
Lännen suomalaisten työväen äänenkannattaja,
ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä
puolisuonina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVANEN

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the
Western states. The only Finnish daily in
the West. Published daily, except Sundays,
at Astoria, Ore., by the Western Work-
men's Publishing Society.

AUG. NIKULA, Manager.
Advertising rates in effect July 1, 1917, 40
cents per inch. Special discount is allowed
for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Entered as second-class mail matter July 18,
1912, at the postoffice at Astoria, Oregon,
under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosi... \$4.00 6 kuukautta... \$2.25
3 kuukautta... \$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosi... \$6.50 6 kuukautta... \$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year... \$4.00 Six months... \$2.25
Three months... \$1.35 One month... .50
Häneustot sijaitsee 10-näen ja Duane katu-
jen kulmassa. Telefooni: konttori 365,
toimitus 82.

Miksi porvarit vastustavat yhteiskunnallista vakuutusta

Vakuutusvakuutuksen, samoin kuin kaikenlaisten muidenkin yhteiskunnallisten vakuutuslaitosten vastustajat selittävät, että vakuutusta ei olisi annettava yhteiskunnan taholta, eikä yleisistä varoista, koska raha ei kuitenkaan yksin tee esim. kotia onnelliseksi!

Miten typerä väite todellakin. Hyvä porvaristomme ei kuitenkaan ottaisi tehtäväkseen onnellistuttaa kotejaan ilman rahaa; ilman niitä hyödykkeitä joita rahalla saa ostaa. Rahalla ratsastavat porarit valtaan, rahalla ostavat he tuomioistuimet ja viranomaiset ajamaan asiat siten kuin heille parhaiten sopii.

Edelleen vastustetaan vakuutusta porvarien taholta sillä, että yhteiskunnan ei kannata sellaista antaa, koska se parhaassakin tapauksessa vain vähän lieventäisi tarvitsevien häätä. Tämän perusteella saattaa ajatella, että he koettavat pyrkiä erilleen järjestelmästä, joka parhaassakin tapauksessa on niitä epäedullisin työläisille. Mutta ei sinnepäinkään. Tämä järjestelmä on kaikissa tapauksissa heidän puolellaan ja tekee heille mahdolliseksi elää toisten kustannuksella.

Porvaristo vastustaa yhteiskunnallista vakuutusta siksi että siten poistuisi yksi niistä tekijöistä, jotka pakottavat työläisen kaikissa tapauksissa porvariston armolle. Työväestön riippumattomuus porvareista on se kummitus, jonka riistäjälaumana

Porvaristo vastustaa yhteiskunnallista vakuutusta siksi että siten poistuisi yksi niistä tekijöistä, jotka pakottavat työläisen kaikissa tapauksissa porvariston armolle. Työväestön riippumattomuus porvareista on se kummitus, jonka riistäjälaumana

ORJAMARKKI-NOILTA

Nyt kun sanomalehdistö on ottanut oikein erikoistehäväkseen huutaa miten "kaikkialla vallitsee työvoiman puute", ja työläisiä koetaan saada kulkemaan sellaisilla paikkakunnilla, joilla ei heillä ole minkäänlaista työtä saatavissa, lienee paikallaan tutustua American Federation of Laborin itsenäisessä vuosikokouksessa asetetun valiokunnan kertomukseen. Sanottu valiokunnalle annettiin tehtäväksi tutkia missä määrässä on perää sanomalehtien hälytysuutisissa työvoiman puutteesta. Ja se sai selville että niissä ei ole ollenkaan perää. Valiokunnan mielipidettä ei voida selittää puolueelliseksi, varsinkaan kun muistamme, miten sydämmöllisesti Gompersin taholta on annettu kannatus tämän maan kapitalistien roistomaisimmillekin pyrkimyksille työläisten oikeuksien riistämiseksi.

Valiokunta tutki asemaa perinteisesti ja laajan käytettävään olevan tiedonhankkimisjärjestelmän avulla, ja vakuuttuuaan kertomuksensa alussa, miten työväestö on kaikkialla olettanut sotatointa kannattavaksi, sen täytyy sanoa kapitalistien pyrkimyksistä seuraavan raskaan arvostelun.

Kapitalistien tarkoituksena on työpölköläin saaminen.

Vastapainoksi tälle (työväestön uskollisuudelle) olemme ikäväksemme luomanneet että jokko työntajia, joiden tukena on ollut sellainen sanomalehdistö joka avustaa heitä, ja joka pitää tapanaan uhraa totuuden sen-

näkee yhteiskunnallisen vakuutuksen takana. Eihän esim. äiti, joka tietää saavansa riittävän toimeentulon lapsilleen vakuutuksen kautta, ole pakotettu menettelemään siten kuin sellainen, jonka eläjätyötä ovat lapset ovat näennästä nälkään. Sellaisen äidin on pakko työskennellä millä ehdoilla vain saa työtä, sillä muuta toimeentulon mahdollisuutta ei hänellä ole.

Ja samaten on työläisen laita. Jos esim. olisi olemassa työttömyysvakuutus, niin eihän olisi pakko mennä työhön kaikenlaisille nylkyreille ja kaikenlaisilla ehdoilla.

Porvaristolla on enemmän kuin kylliksi syytä asettua vastustavalle kannalle kaikkia työläisten vaatimia parannuksia vastaan. He eivät voi etujensa mukaan tunnustaa yhteiskunnalle minkäänlaista velvollisuutta työläisiä kohtaan, koska työläisiä on enemmän kuin kylliksi kaikenlaisten tilanteiden vallitessa.

Sosialismin pelko panee porvarit ajattelemaan kaikenlaisia toimenpiteitä työläisten työttämiseksi. Mutta kun millään niillä ei saisi olla sellaista vaikutusta, että ne enentäisivät työläisten taisteluvoimaa kapitalistien taistelun voimaa vastaan, tai osottaisivat yhteiskunnan luokkajuonon, niin mistään toimenpiteestä ei tule mitään. Touhutaan ja touhutaan, mutta työväestön asema pahenee altuisesti.

Lasten kasvattaminen yleisissä laitoksissa on porvaristolle paljon edullisempää, kuin antaa äidille kylliksi varoja kasvattaa lapsensa kotonaan. Yleisissä laitoksissa nimittäin pidetään nykyään tarkka huoli siitä, että lapsesta tulee kunnollinen ja hyödyllinen orja. Koko kasvatusjärjestelmä on suunniteltu pääasiassa orjien valmistamiseksi, eikä lasten tietopuolisen kehityksen edesauttamista varten.

Patentiaatteita

Sana "sapatteessi" tarkoittaa ajatusta, minkä mukaan yksilöt tai yksilöryhmit enemmän ja vähemmän salaisesti saattavat epäkuuntua ja epäjärjestyksen tuotantolaitoksia ja yhteiskunnan eli miä, painostakseen tämän kahta tahtoaan ja vaatimuksiaan.

Syndikaalisten työväenliikkeiden piireissä on laajasti pohdittu "sapatteessi"-kysymystä. Jopa tämän liikkeen teoreettiset johtajat korottivat sapatteessiaatteen ja menettelytavan tehokkaammaksi

satsioin eduksi, on antanut väärinnettä tietoja maassamme käytettävänä olevasta työvoimamäärästä ja selittänyt että hallituksen on seurattava Englannin esimerkkiä, asettamalla naisista töihin miesten tilalle, ammattitaidottomia ammattitaitoisten tilalle, alentaen lasten työssäpäämiseksi säädettyä alinta ikärajaa ja jatkamaan kaikkien alojen työläisten työpäivää siinä määrässä että siitä kärsii työläisten terveys ja työskentelykyky. Näillä perusteellisesti väitettävillä ja tšekillä oletuksillaan vaativat nämä ainekset nyt työpölköläin laatimista, työväestön puheista unifornumia, ja sen saattamista kaikkialla samanlaisten kurinpitösäädösten alaiseksi kuin sotilaat ovat taistelurintamalla.

"Näistä asioista tietoja omaamaton ja suuresta määrässä näitä välittämätön yleisö on vaarassa pettyä tämän väitteitä, jos jossain työläisten puutteesta on mitään suhteen..."

Mitä tarkotetaan työväestön puutteella?

"Ainoa oikea tulkintatapa työväestön puutteelle on löydettyä sellaisessa tilanteessa, jossa tarjottavien työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin tarjolla olevien työläisten lukumäärä", sanotaan valiokunnan kertomuksessa.

Tutkimustensa perusteella antaa valiokunta seuraavan lausunnon: "Valiokunta esittää täten joukon tosiseikkoilain perustuvia todistuksia, jotka osoittavat että ei missään ole puutetta työväestöstä yllämainittujen määrätelmien perusteella, vaan — lukumattomatta joitakin sotatilan tullen synnyttämiä tapauksia joissa tarvi-

kuin mikään muu työväenliikkeen aate tai menettelytapa. He näkevät siinä muka nopeasti vaikuttavan keinon. Ei tarvita suurta ja hankalasti hoidettavaa järjestöä, ei järjestöpäättöksiä ja velvoitavia sääntöjä. Vaan "joukko" toimii lakkaamatta "työmaalla". Turmelee työkaluja ja koneita, hidasituttaa työnsuoritusta, pilaa tuotteita ja saattaa ne käyttökelvottomiksi. Yksi ainoa työläinen voi, niin opettavat sapatteessia-postolit, saattaa suuren tehtaan toimintatohon heikonnetuksi yhtä paljon — ja enemmänkin — kuin laajaa ja taidokasta johtoa vaativaa työalokko.

Tämä, kuten muutkin syndikaalistiset patentti-aiheet, ilmeisesti voimattomuutensa tuntevassa työväenliikkeessä. Kaikissa alkuvissa ja voimiansa puolesta heikoissa työväenliikkeissä tavataan näitä syndikaalilaisia tapauksia. Jokainen pikku-porvarillinen kapitaliikki käyttää sapatteessimenetelmiä ja rakastaa niitä. Jokainen porvarillinen radikaali kiinnittää huomionsa ja harraustulensa sapatteessiin. Menneiden aikojen — ammattikuntakisaillit käyttivät sapatteessia. Tämä ase sopi heidän käteensä parhaimmin kuin nykyajan pikkuporvarillisille kapinotsejoille. A. F. of L:n "sällijärjestöjen" jäsenet voivat käyttää — ja käyttävätkin — sapatteessia paremmalla menestyksellä kuin sapatteessiteorioita janhuvat tuplajulaiset sekatyöläiset ja "tehdaskäidat".

Kapitalistinen suurteollisuus — sen sisäinen järjestys, sen tarkka valvonta ja ennen kaikkea se seikka, että yksityinen työläinen on mittamaton pieni tekijä suuressa teollisuuslaitoksessa, tekee tehottomaksi sapatteessikeinot. Yksityisen työläisen vaikutus ja merkitys nykykaikaisessa teollisuudessa ja yhteiskunnassa häijään kokonaan olemattomaksi ja niinpä siis häilyttä ja häviää nykyin kaikkien yksilöitten ja pienten ryhmien salaperäisen ja arkailevan hommailun mahdollisuudet olemattomaksi.

Sapatteessi on nykyaikaista teollisuutta ja teollisuusyhteiskuntaa ymmärtämättömän porvarillisen radikaalimien lempilaji. Porvarilliset radikaalit tarttuvat siihen kuin hukkuva oljenkorpeen — missä häitä heitä ahdistaa.

Venäjän virkamiehistö sai yhtäkkiä sapatteessikokouksen, kun työväenhallitus astui valtion ohjauksiin. Se tunsi voimattomuutensa ja kyytityttömyytensä ja senraus tästä oli sama minkä me näemme voimattomuutensa ja

taan erinäisiä ammattilaisia — kaikkialla on riittävästi työvoimaa täyttämään tarjollaolevat työpaikat".

Valiokunnan tutkimukset perustuvat hallitusvirastojen ja unionien antamiin kertomuksiin, ja ovat tiedonannot aivan nyky-aikaisia. Viime lokakuun 12 päivä lähetettiin A. F. of Laborin kansallissivistästä tätä asiaa koskeva kiertokirje kaikille työväenjärjestöjen keskuksillimmille, yksinkin sellaisiin teollisuuskeskuksinkin, joissa valmistetaan sotatarvikkeita, ja niihin saatiin vastauksia kaideltakäymeneltäkahdeksalta kansallissivistä, joiden yhteinen isännämäärä on 922-400. Sen lisäksi tiedusteltava valiokunnan jäsenet liiton vuosikokouksessa olleilta edustajilta tätä asiaa, tullen siten saamaan tarkkoja tietoja puolta miljoonaa työläistä edustavasta joukosta, ja kaikkien tiedonannot tukevat sitä väitettä, että työvoimasta ei missään ole puutetta. Lauseissa sanotaan edelleen:

"Missään ei ole työläisiä vähempää kuin on työtä."

"Kirjalliset vastaukset kaikkialta osoittavat, että unionien jäsentien keskuudessa ei ole työttömyyden puutetta. Suuret unionit, joiden jäsenet työskentelevät ammattilaisina rakennustöissä, sotilaspukujen valmistelussa ja kulkusalkkujen valmistelussa, kaikki eivät ajalla on joutuneita senia, joita hallitus voi saada palvelukseensa milloin vain halua ja missä hyvänsä niitä tarvitaan. On kaivosuutia joissa tehdään työtä ainoastaan osa ajasta ja kenkä ja jalkineita; jotka ovat jokko kokonaan suljettuna tai käyvät vain osa-voimalla. Kasarmilaitokset ja muita rakennustöitä on juuri valmistunut, vaatehuoneita on kymmeniä tuhansia työläisiä joutilaina, ja useat tehtaat koettavat tulla toimien ilman ammattitaitoisia mekaniikkoja. Ja kaikki ammattilaiset ovat valmiit luovuttamaan jouten olevat työväestönä hallituksen palvelukseen."

"Kundestakymmenestä kuudesta kaupungista saadut tiedot eivät mainitse mitään työvoiman puutteesta. Ja nämä kaupungit sijaitsevat eri osissa maata, käsittävät alueen joka ulottuu valtamerestä valtameren, sekä jokain alueellaan noin miljoonan työläistä. Niihin eivät lukuun suurimmat kaupungit, sellaiset kuin New York, Chicago, Philadelphia, Boston, Baltimore ja St. Louis, joissa jokaisessa voidaan millä hetkellä hyvänsä saada kokoon tuhansia työläisiä. Eräissä New Yorkin sanomalehdissä ei eräänä sunnuntaina 700 tointa halutaan-ilmotusta, ottamatta lukuun työvälytystoimistojen ilmoituksia.

"Ainoastaan kolmeen tiedustelu-alueeseen vastattiin että työvoimasta on puutetta. Ja niistä oli kaksi sellaiselta paikkakunnalta, jossa kasarmirakennus oli juuri työssä. Yksi pienimmistä kansallissivistöistä ilmoitti kaikkien jäsentensä olevan työssä ja enemmänkin työtä tarjolla. Työvälytystoimistot narrailevat työläisiltä rahat petollisilla lupauksilla.

"Mutan senkin järjestön organisaatioista ilmoitti, miten Newarkissa, N. J., mutan petollisen työvälytystoimisto ei narraanut 700 miestä erälle olemattomalle ilmaivatehtaalte Baltimoressa. Michet maksoivat kyytinsä ja työvälytystoimiston vaatiman välytyspalkion, mutta huomasiivat perille päästyään olemaan vierasta kaupungissa ja ilman työtä. Denisonista, Tex. ilmoitetaan että työpaikalle, jossa ennen on työskennellyt miehiä 60 dollarin kunkansalkkalla, on asetettu naisia, joille maksetaan vain 30 dollaria kunkansalkkalla. Lewistonista, Mont., ilmoitetaan että kaikenlaisia manvillie työläisiä on tarjolla riittävä määrä; Salemissa, Mass., tekevät katekatehtaitten työläiset vain puolta aikaa; punjalousteollisuudessa Oshkoshissa, Wis., ilmoitetaan olevan täysi määrä työläisiä; Roanokeissa, Va., työskentelevät naiset vaateusteollisuudessa, dollarilla päivän ja New Yorkissa ilmoitetaan naisten vaateustehtaista 75 prosenttia olevan suljettuna; Gloversvillessä, N. Y., ovat käsinetehant työläiset joutilaina; Hudsonissa, N. Y., ilmoitetaan, että jos amerikalainen työläinen kysyy työtä, niin sitä ei ole saatavissa, mutta siirtolaislyöläisille luvattua alennettulla palkalla; Connellyvillessä, Pa., jossa rautatien kirjanpäättäjät menivät lakkoon täyttettiin kaikki työpaikat yhteinä ainoana päivänä; Kansas Cityssä tule tietö, että kaikki työpaikat voidaan täyttää säännöllisesti; Detroitissa ilmoitetaan tuhansien työttömien kävelevän pitkin kaupungin katuja; Cantonissa, O., työskentelevät puusepät ja maalarit tavallisissa ammatitaitoitomien tehtävissä; Filadelfiasta, Mass., ilmoitetaan että ainoa liike joka haluaa työläisiä, on mutan suurlisen kunnassa järjestyneen työväestön työhollinen; mutan työjohtaja se-

laan; aikana jolloin ei työläisillä ole enää minkäänlaisen oikeuden varjoakaan, puhumattakaan perustuslain takaamista oikeuksista? Yksityisten persoonallinen ja muu vapaus on poljettu kapitalistien voitonhiimon jalkoihin. Järjestöillä ei ole oikeutta tehdä edes agitatioityötä, asettamatta järjestäjiään linnaan joutumisvaraahan!

Jos todellakin siten on laita, niin silloin ei tässä yhteiskunnassa ole mitään sovitattomaa ristiriitaa. Nythän on kapitalistien kultainen aika. Ne eivät voi koskaan toivoa korkeampaa voittoja kuin nyt saavat. Niille kyllä kelpaa nykyinen tilanne, ja kun se gomperismin edustajan mukaan on sitä mitä työväestökin on vaatinut jo vuosia sitte, niin päämäärässä ollaan.

Toista on niiden näkökannalta, jotka eivät pelaa pettääkseen työväestöä, vaan taistelevat kapitalistien vastaan. Gompersin tehtävänä on jo pitkän aikaa ollut tuudittaa työväestö siihen uskoon, että etujen erilaisuus ei aiheuta työselkkauksia, vaan "ikäväitä väärynmääräyksiä". Mutta jos he luulevat nyt olta- van siinä tilanteessa, jossa työväestöllä on syytä tyytyväisyyteen, niin ei ottane kauan ennen kuin huomaavat erehdyksensä.

MAILMANKATSOMUKSIA

"HUNNI SOITTA"

(The translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 18, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Seuraava tarinan kertoo Parisis- sa ilmestyvä lehti Rappel: Muun sotamies tuli minulle sanomaan: "Tulkaapas kuuntelemaan: hunni soittaa" Kompurin alhaalta ampumakomeronstani esille. Oli kylmä. Helei kumotom. Nojasin rintasuojusta vastaan ja rupeasin hiekkäsäkkiä välistä kuuntelemaan.

Jostakin etäältä, paikasta jonka suuntaa oli mahdoton tarkoin määrätä, nousivat viulun valittavat säveleet ja kiirivät minulle saakka. Tun- tuin kuin ne olisivat lakasseet tietään ne pilkkilanka-aitaukset, jotka tuolla 40 metrin levyisellä myller- retyillä välimatkailla olivat vihollis- rintamat erottaneet toisistaan.

Hunni soitti ranskalaisista sävellyk- sestä. Massenin "Pensees d'automne" (Syysmietteliä). Koko meidän valii- hauden miehistö oli paikalla, hiljaa, ikäänkuin aavistamattoman lumouk- sen valtaamana. Ei yhtään tykin- laukausta kuulunut, ei kiväärinkään hiljaisuus, hiljaisuus kaikkialla — painostava hiljaisuus... Viulu vaikei.

"Kainistapa oli", virkkoi muun miehistö. "Vait, se aikaa taas." Se oli Schumannin "Uelma". Sen vaikutus oli erikummallinen. Tuosta läpeensä myllyerretystä maasta ko- hoava pitkäveiteinen sävel synnytti meissä tuskallisen tunnelman. Muutamat miehistämme kumarsivat pään- sä alas, kun raskaitten ajatuksen painamana. Toiset taas, minäkin ja komentajapääseurimme, jonka myös olinme kutsuneet saapuville, me kaikki pidäteltimme henkeämme. Kyyneleitä rintavaruksella ja pää- kassan varassa, me katselimme tai- vaalle, tähtien, heidän kirkaaseen kuuhoon.

Ja kun muuan vihollisen (mutta miksi?) valaistuserketti esyi mel- leän pilkkilanka-aitauksensa, ja kaikki alkii käänäistä kasvomaa, me näimme, että kyyneleet juoksisivat sil- mistämme. Itkimme itseämme, ihmi-

timorossa. Michet maksoivat kyytinsä ja työvälytystoimiston vaatiman välytyspalkion, mutta huomasiivat perille päästyään ole- maan vierasta kaupungissa ja ilman työtä. Denisonista, Tex. ilmoitetaan että työpaikalle, jossa ennen on työskennellyt miehiä 60 dollarin kunkansalkkalla, on asetettu naisia, joille maksetaan vain 30 dollaria kunkansalk- kalla. Lewistonista, Mont., ilmoitetaan että kaikenlaisia manvillie työläisiä on tarjolla riittävä määrä; Salemissa, Mass., tekevät katekatehtaitten työläiset vain puolta aikaa; punjalousteollisuudessa Oshkoshissa, Wis., ilmoitetaan olevan täysi määrä työläisiä; Roanokeissa, Va., työskentelevät naiset vaateusteollisuudessa, dollarilla päivän ja New Yorkissa ilmoitetaan naisten vaateustehtaista 75 prosenttia olevan suljettuna; Gloversvillessä, N. Y., ovat käsinetehant työläiset joutilaina; Hudsonissa, N. Y., ilmoitetaan, että jos ame- rikalainen työläinen kysyy työtä, niin sitä ei ole saatavissa, mutta siirtolaislyöläisille luvattua alennettulla palkalla; Connellyvillessä, Pa., jossa rautatien kirjanpäättäjät menivät lakkoon täyttettiin kaikki työpaikat yhteinä ainoana päivänä; Kansas Cityssä tule tietö, että kaikki työpaikat voidaan täyttää säännöllisesti; Detroitissa ilmoitetaan tuhansien työttömien kävelevän pitkin kaupungin katuja; Cantonissa, O., työskentelevät puusepät ja maalarit tavallisissa ammatitaitoitomien tehtävissä; Filadelfiasta, Mass., ilmoitetaan että ainoa liike joka haluaa työläisiä, on mutan suurlisen kunnassa järjestyneen työväestön työhollinen; mutan työjohtaja se-

laan; aikana jolloin ei työläisillä ole enää minkäänlaisen oikeuden varjoakaan, puhumattakaan perustuslain takaamista oikeuksista? Yksityisten persoonallinen ja muu vapaus on poljettu kapitalistien voitonhiimon jalkoihin. Järjestöillä ei ole oikeutta tehdä edes agitatioityötä, asettamatta järjestäjiään linnaan joutumisvaraahan!

Jos todellakin siten on laita, niin silloin ei tässä yhteiskunnassa ole mitään sovitattomaa ristiriitaa. Nythän on kapitalistien kultainen aika. Ne eivät voi koskaan toivoa korkeampaa voittoja kuin nyt saavat. Niille kyllä kelpaa nykyinen tilanne, ja kun se gomperismin edustajan mukaan on sitä mitä työväestökin on vaatinut jo vuosia sitte, niin päämäärässä ollaan.

Toista on niiden näkökannalta, jotka eivät pelaa pettääkseen työväestöä, vaan taistelevat kapitalistien vastaan. Gompersin tehtävänä on jo pitkän aikaa ollut tuudittaa työväestö siihen uskoon, että etujen erilaisuus ei aiheuta työselkkauksia, vaan "ikäväitä väärynmääräyksiä". Mutta jos he luulevat nyt olta- van siinä tilanteessa, jossa työväestöllä on syytä tyytyväisyyteen, niin ei ottane kauan ennen kuin huomaavat erehdyksensä.

MAILMANKATSOMUKSIA

"HUNNI SOITTA"

(The translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 18, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Seuraava tarinan kertoo Parisis- sa ilmestyvä lehti Rappel: Muun sotamies tuli minulle sanomaan: "Tulkaapas kuuntelemaan: hunni soittaa" Kompurin alhaalta ampumakomeronstani esille. Oli kylmä. Helei kumotom. Nojasin rintasuojusta vastaan ja rupeasin hiekkäsäkkiä välistä kuuntelemaan.

Jos todellakin siten on laita, niin silloin ei tässä yhteiskunnassa ole mitään sovitattomaa ristiriitaa. Nythän on kapitalistien kultainen aika. Ne eivät voi koskaan toivoa korkeampaa voittoja kuin nyt saavat. Niille kyllä kelpaa nykyinen tilanne, ja kun se gomperismin edustajan mukaan on sitä mitä työväestökin on vaatinut jo vuosia sitte, niin päämäärässä ollaan.

Toista on niiden näkökannalta, jotka eivät pelaa pettääkseen työväestöä, vaan taistelevat kapitalistien vastaan. Gompersin tehtävänä on jo pitkän aikaa ollut tuudittaa työväestö siihen uskoon, että etujen erilaisuus ei aiheuta työselkkauksia, vaan "ikäväitä väärynmääräyksiä". Mutta jos he luulevat nyt olta- van siinä tilanteessa, jossa työväestöllä on syytä tyytyväisyyteen, niin ei ottane kauan ennen kuin huomaavat erehdyksensä.

MAILMANKATSOMUKSIA

"HUNNI SOITTA"

(The translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 18, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Seuraava tarinan kertoo Parisis- sa ilmestyvä lehti Rappel: Muun sotamies tuli minulle sanomaan: "Tulkaapas kuuntelemaan: hunni soittaa" Kompurin alhaalta ampumakomeronstani esille. Oli kylmä. Helei kumotom. Nojasin rintasuojusta vastaan ja rupeasin hiekkäsäkkiä välistä kuuntelemaan.

Jostakin etäältä, paikasta jonka suuntaa oli mahdoton tarkoin määrätä, nousivat viulun valittavat säveleet ja kiirivät minulle saakka. Tun- tuin kuin ne olisivat lakasseet tietään ne pilkkilanka-aitaukset, jotka tuolla 40 metrin levyisellä myller- retyillä välimatkailla olivat vihollis- rintamat erottaneet toisistaan.

Hunni soitti ranskalaisista sävellyk- sestä. Massenin "Pensees d'automne" (Syysmietteliä). Koko meidän valii- hauden miehistö oli paikalla, hiljaa, ikäänkuin aavistamattoman lumouk- sen valtaamana. Ei yhtään tykin- laukausta kuulunut, ei kiväärinkään hiljaisuus, hiljaisuus kaikkialla — painostava hiljaisuus... Viulu vaikei.

"Kainistapa oli", virkkoi muun miehistö. "Vait, se aikaa taas." Se oli Schumannin "Uelma". Sen vaikutus oli erikummallinen. Tuosta läpeensä myllyerretystä maasta ko- hoava pitkäveiteinen sävel synnytti meissä tuskallisen tunnelman. Muutamat miehistämme kumarsivat pään- sä alas, kun raskaitten ajatuksen painamana. Toiset taas, minäkin ja komentajapääseurimme, jonka myös olinme kutsuneet saapuville, me kaikki pidäteltimme henkeämme. Kyyneleitä rintavaruksella ja pää- kassan varassa, me katselimme tai- vaalle, tähtien, heidän kirkaaseen kuuhoon.

Ja kun muuan vihollisen (mutta miksi?) valaistuserketti esyi mel- leän pilkkilanka-aitauksensa, ja kaikki alkii käänäistä kasvomaa, me näimme, että kyyneleet juoksisivat sil- mistämme. Itkimme itseämme, ihmi-

timorossa. Michet maksoivat kyytinsä ja työvälytystoimiston vaatiman välytyspalkion, mutta huomasiivat perille päästyään ole- maan vierasta kaupungissa ja ilman työtä. Denisonista, Tex. ilmoitetaan että työpaikalle, jossa ennen on työskennellyt miehiä 60 dollarin kunkansalkkalla, on asetettu naisia, joille maksetaan vain 30 dollaria kunkansalk- kalla. Lewistonista, Mont., ilmoitetaan että kaikenlaisia manvillie työläisiä on tarjolla riittävä määrä; Salemissa, Mass., tekevät katekatehtaitten työläiset vain puolta aikaa; punjalousteollisuudessa Oshkoshissa, Wis., ilmoitetaan olevan täysi määrä työläisiä; Roanokeissa, Va., työskentelevät naiset vaateusteollisuudessa, dollarilla päivän ja New Yorkissa ilmoitetaan naisten vaateustehtaista 75 prosenttia olevan suljettuna; Gloversvillessä, N. Y., ovat käsinetehant työläiset joutilaina; Hudsonissa, N. Y., ilmoitetaan, että jos ame- rikalainen työläinen kysyy työtä, niin sitä ei ole saatavissa, mutta siirtolaislyöläisille luvattua alennettulla palkalla; Connellyvillessä, Pa., jossa rautatien kirjanpäättäjät menivät lakkoon täyttettiin kaikki työpaikat yhteinä ainoana päivänä; Kansas Cityssä tule tietö, että kaikki työpaikat voidaan täyttää säännöllisesti; Detroitissa ilmoitetaan tuhansien työttömien kävelevän pitkin kaupungin katuja; Cantonissa, O., työskentelevät puusepät ja maalarit tavallisissa ammatitaitoitomien tehtävissä; Filadelfiasta, Mass., ilmoitetaan että ainoa liike joka haluaa työläisiä, on mutan suurlisen kunnassa järjestyneen työväestön työhollinen; mutan työjohtaja se-

laan; aikana jolloin ei työläisillä ole enää minkäänlaisen oikeuden varjoakaan, puhumattakaan perustuslain takaamista oikeuksista? Yksityisten persoonallinen ja muu vapaus on poljettu kapitalistien voitonhiimon jalkoihin. Järjestöillä ei ole oikeutta tehdä edes agitatioityötä, asettamatta järjestäjiään linnaan joutumisvaraahan!

Jos todellakin siten on laita, niin silloin ei tässä yhteiskunnassa ole mitään sovitattomaa ristiriitaa. Nythän on kapitalistien kultainen aika. Ne eivät voi koskaan toivoa korkeampaa voittoja kuin nyt saavat. Niille kyllä kelpaa nykyinen tilanne, ja kun se gomperismin edustajan mukaan on sitä mitä työväestökin on vaatinut jo vuosia sitte, niin päämäärässä ollaan.

Toista on niiden näkökannalta, jotka eivät pelaa pettääkseen työväestöä, vaan taistelevat kapitalistien vastaan. Gompersin tehtävänä on jo pitkän aikaa ollut tuudittaa työväestö siihen uskoon, että etujen erilaisuus ei aiheuta työselkkauksia, vaan "ikäväitä väärynmääräyksiä". Mutta jos he luulevat nyt olta- van siinä tilanteessa, jossa työväestöllä on syytä tyytyväisyyteen, niin ei ottane kauan ennen kuin huomaavat erehdyksensä.

Toista on niiden näkökannalta, jotka eivät pelaa pettääkseen työväestöä, vaan taistelevat kapitalistien vastaan. Gompersin tehtävänä on jo pitkän aikaa ollut tuudittaa työväestö siihen uskoon, että etujen erilaisuus ei aiheuta työselkkauksia, vaan "ikäväitä väärynmääräyksiä". Mutta jos he luulevat nyt olta- van siinä tilanteessa, jossa työväestöllä on syytä tyytyväisyyteen, niin ei ottane kauan ennen kuin huomaavat erehdyksensä.

MAILMANKATSOMUKSIA

"HUNNI SOITTA"

(The translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 18, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Seuraava tarinan kertoo Parisis- sa ilmestyvä lehti Rappel: Muun sotamies tuli minulle sanomaan: "Tulkaapas kuuntelemaan: hunni soittaa" Kompurin alhaalta ampumakomeronstani esille. Oli kylmä. Helei kumotom. Nojasin rintasuojusta vastaan ja rupeasin hiekkäsäkkiä välistä kuuntelemaan.

laan; aikana jolloin ei työläisillä ole enää minkäänlaisen oikeuden varjoakaan, puhumattakaan perustuslain takaamista oikeuksista? Yksityisten persoonallinen ja muu vapaus on poljettu kapitalistien voitonhiimon jalkoihin. Järjestöillä ei ole oikeutta tehdä edes agitatioityötä, asettamatta järjestäjiään linnaan joutumisvaraahan!

Jos todellakin siten on laita, niin silloin ei tässä yhteiskunnassa ole mitään sovitattomaa ristiriitaa. Nythän on kapitalistien kultainen aika. Ne eivät voi koskaan toivoa korkeampaa voittoja kuin nyt saavat. Niille kyllä kelpaa nykyinen tilanne, ja kun se gomperismin edustajan mukaan on sitä mitä työväestökin on vaatinut jo vuosia sitte, niin päämäärässä ollaan.

Toista on niiden näkökannalta, jotka eivät pelaa pettääkseen työväestöä, vaan taistelevat kapitalistien vastaan. Gompersin tehtävänä on jo pitkän aikaa ollut tuudittaa työväestö siihen uskoon, että etujen erilaisuus ei aiheuta työselkkauksia, vaan "ikäväitä väärynmääräyksiä". Mutta jos he luulevat nyt olta- van siinä tilanteessa, jossa työväestöllä on syytä tyytyväisyyteen, niin ei ottane kauan ennen kuin huomaavat erehdyksensä.

MAILMANKATSOMUKSIA

"HUNNI SOITTA"

(The translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 18, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Seuraava tarinan kertoo Parisis- sa ilmestyvä lehti Rappel: Muun sotamies tuli minulle sanomaan: "Tulkaapas kuuntelemaan: hunni soittaa" Kompurin alhaalta ampumakomeronstani esille. Oli kylmä. Helei kumotom. Nojasin rintasuojusta vastaan ja rupeasin hiekkäsäkkiä välistä kuuntelemaan.